

Stolt bartender med Che på armen.

Var annars äin på Kuba?

Text & bild • Zoltan Tiroler

Bartender gift med professor

Vi hade varit på en liten bar några gånger och svalkat oss med öl. Kubaner kom i jämn ström och köpte oftast en flaska rom. Mellan kunderna pratade vi med bartendern, anställd på det hotell i närheten, dit baren hörde. Oklanderligt klädd i mörka byxor och vit skjorta och i 50-årsåldern pratade han gärna med utlänningarna. Ganska snart kom vi in på partikongressen och utvecklingen på Kuba. Det medförde att bartendern gav oss en lektion i marxism-leninism och förklarade ett och annat. Självklart skulle han vara med 1 maj, liksom hans fru som undervisade på Havannas Universitet. Var annars träffar du på en marxist-leninistisk bartender gift med en universitetsprofessor?

Före detta viceminister kör taxi

Vi åkte en lång taxiresa och kom i slang med chauffören Jesús, en äldre man som körde sin skraltiga Lada. Han bodde i ett flerfamiljshus i utkanten på Havanna. Jesús var numera pensionär och körde taxi för att dryga ut pensionen. Han hade självklart demonstrerat 1 maj. Inget märkvärdigt med något av detta. Men det visade sig att han innan pensionen varit viceminister! Ingen nomenklatura på Kuba, inte! Var annars träffar du på en f.d. högt uppsatt politiker som lever som vanligt folk?

Skolvaktmästare med tjusig Che-tatuering

Jag sitter i skuggan och väntar på mitt resällskap. Kommer i samspråk med en man som också håller sig i skuggan. Det visar sig att han tidigare arbetat på ett sockerbruk i närheten, men det är numera nedlagt. Nu är han vaktmästare på en skola. Vi pratar lite fram och tillbaka tills jag får se hans Che-tatuering på överarmen. Det visar sig att han är varm anhängare av revolutionen och gärna poserar för fotografering. Någon vecka senare i en annan del av Kuba är det en restauranganställd som flashar sin tjusiga Che-tatuering. Var annars?

Bästis med chauffören

Vi är på fest hemma hos Rafael. Familjen bor i en lägenhet på tre rum och kök samt balkong i ett bostadsområde med en mängd ganska slitna 4-våningshus. Trappuppgångarna är inte speciellt upplyftande. Men i lägenheterna är det snyggt och prydligt. Här finns både elspis, kyl och frys och TV. På festen är det trångt: Rafael med fru, två vuxna barn och deras partner, vi är fem och till detta kommer bästa vännens familj. Dessutom tittar grannar in, får sig en matbit och en slurk rom. Rafael är stolt över sin matlagning och står i köket prestigelöst iklädd ett par shorts. Maten är verkligen god. Sonen blandar drinkar på löpande band. Musiken dånar från DVD-skivor. Inget märkligt med detta, en helt alldaglig bild av Kuba. Men det finns något som skiljer sig från exempelvis Sverige: Rafael är en av rektorerna på ett stort universitet där bästa vännen är chaufför. Skulle en svensk högskolerektor bo som vanligt folk och umgås med tjänstefolket på fritiden?

